

RELIGIONISTIKA – ZÁPADNÍ NÁBOŽENSTVÍ

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Blanka Chocová

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Religionistika

- *religio* = náboženství
- religionistika = věda o náboženství

Náboženství

- aktivní i pasivní projevy lidského vztahu k vyšší transcendentální moci
- transcendentální = něco, co člověka přesahuje

Teologie

- θεος (theos) = bůh, λογος (logos) = věda, slovo
- věda o bohu
- bohosloví

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ateismus

- popírání všeho transcendentního (boha)
- ▶ vědecký
- ▶ humanistický
- ▶ praktický

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Typy náboženství

- ▶ polytheismus
- ▶ monotheismus
- ▶ pantheismus
- ▶ henotheismus
- ▶ deismus
- ▶ animismus
- ▶ totemismus

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dělení náboženství

Podle geografie

- ▶ lokální
- ▶ světová

Podle kultury

- ▶ západní
  - judaismus
  - křesťanství
  - islám
- ▶ východní
  - hinduismus
  - buddhismus
  - čínská náboženství

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Judaismus

Judaismus

- náboženské vyznání
- člověk se jím rodí (matka židovka) + rituál (obřízka, koupel)
- proselyta – konvertita na judaismus

Židovství

- kulturní identita
- nemusí vyznávat judaismus

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

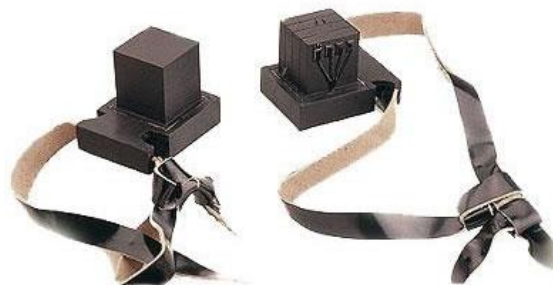

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Znaky judaismu

- ▶ přísný monotheismus
- ▶ micvot
- ▶ slavení svátků

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Literatura

- ▶ Zákon (TaNaK)
- ▶ Tóra (Pět knih Mojžíšových)
  - Genesis
  - Exodus
  - Leviticus
  - Numeri
  - Deuteronomium
- ▶ Nábím (Proroci)
- ▶ Ketubím (Spisy)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

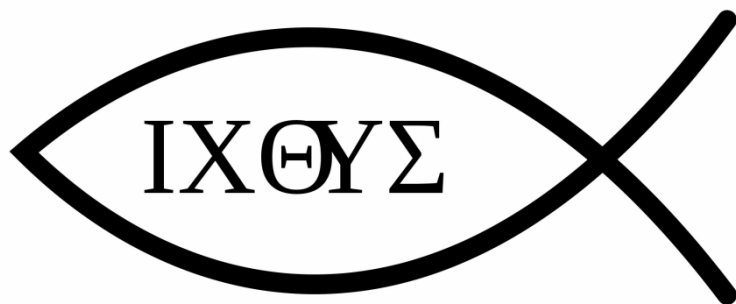
OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Křesťanství

- vychází z judaismu
- má osobu zakladatele → Ježíš z Nazareta
- přísně monoteistické náboženství

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Křesťanská teologie

- Bůh = jedna přirozenost, která se projevuje ve třech osobách → Trojice
  - Otec
  - Syn
  - Duch svatý
- Ježíš = jedna osoba, která má dvě přirozenosti
  - Bůh
  - člověk

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Křesťanská historie

- křesťanství vzniklo v 1. století našeho letopočtu
- původně bylo chápáno jako židovská sekta
- první křesťané pronásledováni – Nero
- 313 Edikt Milánský – Konstantinovský převrat
- později se stalo křesťanství jediným státním náboženstvím Římské říše
- dnes nejrozšířenější náboženství
  - katolicismus
  - protestantismus
  - pravoslaví

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Křesťanská literatura

Bible

▶ Starý zákon (hebrejsky)

- 5 knih Mojžíšových
- Proroci
- Spisy

▶ Nový zákon (řecky)

- 4 evangelia – život Ježíše
  - Matouš
  - Marek
  - Lukáš
  - Jan
- Skutky apoštolů (Petra a Pavla) – líčí život prvotní církve
- Epištoly (listy) – Řím, Žid, Kol, Kor. Ef, ...
- Zjevení svatého Jana (apokalypsa) – líčení konce světa

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Islám

- nejmladší západní náboženství
- navazuje na židovství – Abrahámovské náboženství – Izák x Izmael)
- MUSLIM – ten, kdo vyznává islám
- ALLÁH – bůh
- přísně monoteistické náboženství
- vytváří právní (šaríja), politický a společenský systém
- nejvíce misijní náboženství – násilné
- muslimem se každý rodí
- netolerantní k nevěřícím, ale tolerantní k židům a křesťanům
- konflikty v Izraeli jsou novodobé

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vznik islámu

- zakladatelská osoba – Mohamed (Muhammad)
  - narodil se roku 570 v Mekce
  - roku 610 zážitek povolání – zjevil se mu archanděl Gabriel → vznik islámu
  - Mohamed šíří náboženství – umma = společenství muslimů
  - roku 622 se Mohamed snaží v Mekce prosadit náboženství, ale je donucen odejít do Mediny
  - 622 – počátek muslimského letopočtu
  - roku 630 Mekka vojensky dobyta – islám se stává jediným státním náboženstvím
  - 632 Mohamed umírá (nanebevstoupení Mohameda ze Sionu (Herodův chrám) – dnes je zde Omarova mešita
  - Kdo bude po smrti Mohameda nástupcem?
- **Šiité**
- volba vůdce je v Boží moci → pouze pro příbuzného Mohameda (zeť Ali)
  - pouze 10 – 20 % všech muslimů (kromě Irák, Írán, Ázerbajdžán a Bahrajn)
- **sunnité**
- Mohamedův nástupce má být zvolen lidem (Abú Bakra)
  - 80 – 90 % všech muslimů

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pět sloupů víry

- ▶ Šaháda – víra v jednoho Boha
  - „Není boha kromě Boha a Mohamed je jeho prorok.“
  - centrální část modlitby
- ▶ Salát – modlitba
- ▶ Zakát – almužna
- ▶ Saum – půst v Ramadánu
- ▶ Hadždž – pouť do Mekky

▶ Džihád

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Islámská literatura

Korán

- arabsky „kniha“
- psán arabsky – nesmí se překládat
- text napsán Mohamedem – Boží diktát
- obsahuje 114 súr (kapitol)
- velmi nepřehledný, není striktně tematický

كۆردۈم

قۇيۇش چىققانغا كۆپ بولدى،
پۈتۈن دۇنيادا كۈندۈزدۇر.
ۋە لېكىن بىزنىڭ شىنجاڭنى
قۇرۇمىدەك قاپقارا كۆردۈم.

ا	ب	ت	ث	ج	ح	خ
'Alif	Baa'	Taa'	Thaa'	Jiim	Haa'	Kh
د	ذ	ر	ز	س	ش	ص
Daal	(Th)aal	Raa'	Zaayn	Siin	Shiin	Saad
ض	ط	ظ	ع	غ	ف	ق
Daad	Taa'	(Th)aa'	'Ayn	Ghayn	Faa'	Qaaf
ك	ل	م	ن	ه	و	ي
Kaaf	Laam	Miim	Nuun	Haa'	Waaw	Yaa'

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Použitá literatura

KOL. *Odmaturuj ze společenských věd*. Vyd. 1. Brno: Didaktis, 2008. ISBN 80-7358-122-0.

<http://symboly.xrs.cz/hexagram/>

<http://www.antiquestore.cz/cs/antik-interier/1817-menora-stredni-svicen.html>

<http://home.intekom.com/claassen/Talith~1.htm>

<http://www.koshermarket.cn/en/product/tefilin-order>

<http://cherryred5.deviantart.com/art/JHWH-197645580>

<http://www.paratom.estranky.cz/fotoalbum/filosofie/osobni/ichthys.-.html>

<http://www.ceske-tradice.cz/tradice/jaro/velikonoce/symboly-velikonoc/kriz>

http://www.zidovskehrbitovy.cz/index.php?id_cat=109&new=2100

<http://www.mglta.org/>

http://en.wikipedia.org/wiki/Pope_Benedict_XVI

<http://www.religionfacts.com>

<http://www.cestomila.cz/clanek/247-rozhovor-s-arabistou-milosem-mendelem-o-vine-v-islamskem-svete>

<http://mladazena.maminka.cz/scripts/detail.php%3Fid=20631>

<http://m.ihned.cz/c1-48235590-skoncila-pout-do-mekky-v-ulicich-zustala-krev-chuchvalce-vlasu-a-odpadky>

http://ko.wikipedia.org/wiki/%ED%8C%8C%EC%9D%BC:Mecca,_Saudi_Arabia_locator_map.png

<http://infotunis.blog.cz/1104/jazyk-v-tunisku>

<http://www.revolucni.com/uighur.php>

Vlastní zdroj.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ